МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»

Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти

МОЛОДЬ – АГРАРНІЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

Актуальні питання законодавства,
Ad linguas et culturas per cognitionem
(до мов і культур через пізнання)
та «Психологія організаційного розвитку
та управління персоналом»

18 березня 2026 року

Біла Церква
2026

УДК 001.895:338.43:378-053.6:340.136(063)

Варченко О.М., д-р екон. наук, професор.
Димань Т.М., д-р с.-г. наук.
Філіпова Л.М., канд. с-г наук.
Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.
Обіюх Н.М., канд. юрид. наук.
Рєзнік В.Г., старший викладач.
Шевченко А.М., канд. психол. наук.
Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.
Мостипан О.В., д-р філософії, **відповідальний секретар.**

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.,** д-р філософії, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні питання законодавства, Ad linguas et culturas per cognitionem *(до мов і культур через пізнання)* та «Психологія організаційного розвитку та управління персоналом»: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 18 березня 2026 р. – Білоцерківський НАУ. – 204 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34

©БНАУ

Отже, поезія Ліни Костенко постає як форма філософського мислення, у якому художнє слово перетворюється на інструмент пізнання світу, що виходить за межі логічних категорій. У своїй творчості поетеса осмислює буття, час, свободу та моральний вибір, використовуючи метафоричність, афористичність та екзистенційну проблематику. Її твори доводять, що поезія може бути не менш глибоким способом філософської рефлексії, ніж класична філософія.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Барабаш С.Г. Творчість Ліни Костенко в ідейно-художньому контексті літературної доби: дис. ... докт. філол. наук: 10.01.01; Львів. нац. унт ім. І. Франка. Львів, 2004. 382 с.
2. Ковалевський О.В. Ліна Костенко: філософія бунту й «філософія серця»:монографія. Харків: Прапор, 2001. 176 с.
3. Костенко Л. Річка Геракліта / упоряд. та передм. О. Пахльовської; Київ: Либідь, 2011. 336 с.

УДК 141.32:316.2

ЗАЙВА О.І., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **ЦВИД-ГРОМ О.П.,** канд. філол. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

БІЛЯ ВИТОКІВ СЛОВА: «ЕПОС ПРО ГІЛЬГАМЕША» ЯК ПЕРШИЙ МАНІФЕСТ ЛЮДСЬКОЇ СВІДОМОСТІ

«Епос про Гільгамеша» або «Про того, хто бачив все» – це не просто найдавніший літературний твір, відомий людству, а й перша розповідь про трансформацію, дружбу, боротьбу зі смертю та прагнення до вічності. Написаний приблизно у XX столітті до нашої ери на глиняних табличках у Месопотамії, цей епос є джерелом універсальних питань, які хвилюють нас і сьогодні: що означає бути людиною? Чи можливе безсмертя? Як здобути велич? Ця історія, вирізьблена клинописом, пережила тисячоліття, щоб нагадати нам про вічні пошуки сенсу.

Ключові слова: епос, дружба, героїзм, бог, пам’ятка світової літератури.

«Епос про Гільгамеша» – найдавніша пам’ятка світової літератури, що дійшла до нас. Вона створена у Давньому Межиріччі (Месопотамії) понад чотири тисячі років тому. Текст був написаний клинописом на глиняних табличках. Цікаво, що Месопотамію називають «цивілізацією глини»: через брак каменю люди писали на вогкій глині, яка після пожеж не руйнувалася, а навпаки – загартовувалася навіки. Саме завдяки цьому до нас дійшла канонічна версія на 12 таблицях, знайдена в бібліотеці асирійського царя Ашшурбаніпала. Цар настільки пишався своєю освіченістю, що особисто копіював деякі тексти, збираючи мудрість усього Близького Сходу. Довгий час епос вважався втраченим, поки у XIX столітті британський дослідник Джордж Сміт не розшифрував таблички, знайдені в руїнах Ніневії.

Гільгамеш, цар Урука, постає як напівбог і напівлюдина – могутній, але недосконалий. Його самовпевненість і зловживання владою (як-от право першої шлюбної ночі) викликають гнів підданих, які благають богів про порятунок. Так з’являється Енкіду – дика людина, створена богинею Аруру, щоб урівноважити Гільгамеша. Ця зустріч – не просто сюжетний поворот, а символічне народження героя. Гільгамеш, попри свою силу, не є героєм від початку. Його шлях починається з конфлікту, що змушує його зростати. Енкіду, перейшовши від дикості до цивілізації через спокусу Шамхат, стає дзеркалом для Гільгамеша, показуючи, що героїзм – це не лише сила, а й здатність до дружби та самопізнання.

Смерть Енкіду – центральна подія епосу, що змінює Гільгамеша назавжди. Після перемоги над чудовиськом Хумбабою та небесним биком, боги карають Енкіду хворобою за їхню зухвалість. Його агонія, описана в епосі, – це перший в історії літератури момент роздумів про несправедливість смерті. Гільгамеш, оплакуючи друга, вперше відчуває власну

вразливість: «Чому я залишився жити, а мій друг помер?» Цей епізод відображає універсальний людський досвід: втрата близької людини змушує нас замислитися над власною смертністю. Гільгамеш, який раніше не знав страху, тепер боїться не слави чи ворогів, а кінця.

Епос містить історію потопу, розказану Утнапіштімом, месопотамським аналогом біблійного Ноя. Боги вирішили знищити людство, але Утнапіштім, попереджений богом Еа, будує ковчег і рятує живих істот. За це він отримує безсмертя – дар, якого так прагне Гільгамеш. Ця розповідь – не лише про катастрофу, а й про переродження. Потоп символізує очищення, можливість нового початку. Утнапіштім стає прикладом того, що безсмертя – це не лише фізичне існування, а й здатність залишити слід у світі. Отже, Гільгамеш, вражений смертю Енкіду, вирушає на пошуки вічного життя. Він зустрічає Утнапіштіма, який розповідає про квітку вічної молодості, яку Гільгамеш знаходить, але втрачає через змію, що її з'їдає. Цей епізод – глибока метафора: безсмертя у фізичному сенсі недосяжна, але вічність можлива через справи. Гільгамеш повертається в Урук і бачить стіни міста, які він збудував. Вони стають його спадщиною, його «безсмертям».

Епос завершується трансформацією Гільгамеша. Від самовпевненого царя, який зловживає владою, він стає мудрим правителем, який приймає свою смертність і знаходить сенс у творенні. Його відмова від пропозиції богині Іштар стати її чоловіком – це перший в історії виклик божественній волі, що підкреслює його людяність. Гільгамеш обирає шлях людини, а не бога, і саме це робить його героєм. Трансформація Енкіду – від дикої істоти до цивілізованої людини – також є ключовою. Вона показує, як суспільство формує нас, але водночас вимагає жертви – втрати свободи заради благ цивілізації.

Сьогодні філософи розглядають цей епос як «Шлях героя» – трансформацію людини від егоїстичного тирана до мудрого правителя, який приймає свою долю. Гільгамеш помер, але його історія, записана на глині, пережила імперії та народи, довівши, що слово може бути сильнішим за смерть.

Отже, «Епос про Гільгамеша» – це не просто стародавній текст, а репрезентація універсального людського досвіду. Він засвідчує, що екзистенційні страхи та боротьба з неминучим мають позачасовий характер. Еволюція Гільгамеша вчить, що героїзм полягає не лише у звершеннях, а й у здатності прийняти власну смертність. Історія героя нагадує: справжнє безсмертя вимірюється не тривалістю життя, а вагомістю створеної спадщини, що залишається наступним поколінням.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Епос про Гільгамеша: народження героя, смерть, потоп, вічність, трансформація. Як стати богом? URL:https://surl.li/yzbzau (дата звернення: 11.02.2026).
2. Британський ассиріолог Джордж Сміт URL https://surl.li/hmjncm (дата звернення: 18.02.2026).

УДК 81'271'06

КОВАЛЬЧУК Є.В., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **ЦВИД-ГРОМ О.П.,** канд. філол. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ПУРИЗМ ЯК НАПРЯМ У МОВОЗНАВСТВІ ПРО ЧИСТОТУ МОВ

Тези присвячені дослідженню сучасної пуристичної тенденції в термінотворенні. Розглянуто зв'язок пуризму з розвитком суспільства, виокремлено його позитивні й негативні ознаки. Підкреслено поміркований та позитивний вияв сучасних пуристичних тенденцій, спрямованих на відновлення автохтонних словотвірних процесів в українській термінології, що сприяє національним пріоритетам у термінотворенні.

Ключові слова: пуризм, запозичення, крайній пуризм, поміркований пуризм, термінологія, мовознавство.

Богданевич Д.І., Пахомова А.О. Захист персональних даних у цифрову епоху: правові виклики для України.....55
Кириченко В.В., Мельник В.О. Договори в аграрному праві: поняття, види та особливості.....58
Кириченко В.В., Сімакова С.І. Дотримання стандартів Ради Європи щодо умов тримання засуджених в Україні.....59
Кириченко В.В., Сокиринська О.А. Перспективи розвитку криміналістики.....60
Кириченко В.В., Ломакіна І.Ю. Роль фермерських господарств у розвитку аграрного сектору України.....62
Катаєв Я.Д., Пахомова А.О. Співвідношення національного та міжнародного захисту цивільних прав.....63
Гроза В.С., Пахомова А.О. Особливості інноваційної політики в аграрній сфері України.....65
Качаненко Л.В., Сімакова С.І. Допустимість доказів отриманих із порушенням прав людини у кримінальному провадженні.....67
Константинович Є.О., Пахомова А.О. Юридичне визначення екоциду в міжнародному кримінальному праві: український кейс як прецедент.....68
Кириченко В.В., Сімакова С.І. Дотримання стандартів Ради Європи щодо умов тримання засуджених в Україні.....69
Пузир В.О., Сімакова С.І. Процесуальні гарантії захисту прав неповнолітніх осіб під час проведення досудового розслідування.....70
Терлецький О.Ю., Макарчук В.В. Сучасні правові аспекти національної безпеки.....72
Чередніченко К.А., Пахомова А.О. Міжнародний досвід оподаткування агробізнесу.....73
Чередніченко К.А., Звонарьов О.Ю. Вплив практики Європейського суду з прав людини на розвиток кримінального права України.....75
Юрківська С.Л., Аргат Я.П. Правові аспекти ведення малого бізнесу в умовах воєнного стану.....78
Дергалюк В.М., Мельник В.О. Адаптація міжнародного досвіду державної підтримки агробізнесу в Україні в умовах воєнного стану.....80
Кириченко В.В., Малишко І.В. Особливості державного фінансового контролю у сфері оборонних закупівель в умовах воєнного стану.....81
Волинець А.А., Цвид-Гром О.П. Проблеми юридичної сили електронних документів та роль кваліфікованого електронного підпису.....83
Гончар К.А., Ордіна Л.Л. Філософія поезії Ліни Костенко.....85
Зайва О.І., Цвид-Гром О.П. Біля витоків слова: «Епос про Гільгамеша» як перший маніфест людської свідомості.....87
Ковальчук Є.В., Цвид-Гром О.П. Пуризм як напрям у мовознавстві про чистоту мов.....88
Мартиненко О.Є., Михайленко О.О. Typological challenges of slavic-turkic language translation: ukrainian and turkish in focus.....90
Новацький Ю.М., Дем'яненко О.О. Проблематика любові у романі Джона Ґріна «Провина зірок» (*"The Fault in Our Stars" by John Green*).....92
Пасічнюк М.В., Дем'яненко О.О. Семантико-екзистенціалістський аналіз твору Дж. Ґріна «Провина зірок» у зіставленні з «Логотерапією» В. Франкла.....95
Сойчук С.Я., Біліченко А.М. Штучний інтелект і перекладацька діяльність: можливості та обмеження заміни людини.....96
Стадник В.І., Марчук В.В. Agroecological adaptation to regional climate shifts in ukraine: the role of modern equipment and technologies in land protection.....98
Стадник А.П., Цвид-Гром О.П. Deepfakes у цифрових документах: нові виклики для ідентифікації особи.....99
Приймак А.П., Береговенко Н.С. Специфіка перекладу роману Колін Гувер «It Ends With Us» з англійської на українську мову.....101
Пасічнюк М.В., Береговенко Н.С. Специфіка перекладу гумору та іронії в пілотній серії аудіовізуального твору (на матеріалі серіалу «Гра престолів»).....103
Мартиненко О.Є., Береговенко Н.С. Agglutinative and fusional languages: a cognitive perspective.....105